

REPENSAR-SE PER AVANÇAR

PROPOSTA DE DOCUMENT D'ANÀLISI POLÍTICA DE MÉS – ESTIMAM PALMA (SETEMBRE 2019)

PALMA DINS L'EUROPA DEL SEGLE XXI¹

La crisi econòmica encetada el 2008 ens deixa una societat desballestada. El sistema de crèdit i els deutes han afeblit els interessos i la capacitat de negociació de la classe treballadora, mentre que el parlamentarisme liberal que s'ha acabat imposant és una democràcia absolutament funcional als interessos dels mercats.

Som una societat molt dependent de la conjuntura econòmica global; un lloc massa atractiu per a la inversió especulativa internacional; un territori vist des de l'Estat com un lloc poc rellevant, que funciona bé per ell mateix, al qual se li pot aplicar un brutal espoli, amb uns criteris de solidaritat que estableix l'Estat mateix. Una societat on funcionen les regles econòmiques de la Unió Europea de mercat únic amb una visió estrictament continental i amb un estat espanyol que no se n'adona o no es vol adonar, del que això suposa per a una societat com la nostra, que canvia a passes de gegant. A tall d'exemple, un botó: a Palma, hi residien l'any 2000 330.000 persones; avui hi viuen més de 410.000. Aquest creixement demogràfic ve de la mà d'un augment constant del nombre de turistes: un dia de pluja, durant l'estiu, visiten el casc antic 100.000 persones (davant les (...) 30.000 persones residents a la zona del centre)!

Fins ara els poders econòmics privats de la nostra terra no es preocupen seriosament dels problemes globals de la nostra ciutat, i, si ho fan, és per lligar la seva solució a la lògica de la maximització privada dels seus beneficis. Fins ara han entès així la política. Així, els poders públics s'han de fer càrrec de les externalitats negatives del model (infraestructures, policia, serveis públics...) i els grans lobbys privats dicten les prioritats de les polítiques econòmiques.

En el cor d'aquest capitalisme depredador, l'extrema dreta pren força. Per una banda, creix gràcies al descontentament amb les polítiques socials i econòmiques imperants, que deixen al marge amples capes populars. Per una altra, és la conseqüència de l'aposta dels poders econòmics per models polítics on la democràcia queda reduïda a la seva mínima expressió. L'abril passat es varen celebrar les eleccions generals i l'extrema dreta entrà a les institucions amb força, amb el 10% dels vots i 24 electes a Madrid.

A casa nostra s'hi ha de sumar també la crisi institucional. L'Estat Espanyol viu la situació més greu des de la desaparició de la dictadura. Una crisi que abasta tots els pilars fonamentals del Règim i de la seva Constitució i que es tensa per diverses demandes socials. Així, el *procés* català i els moviments socials (les marees contra les retallades, el moviment feminista, el de solidaritat amb les persones refugiades, el dels i les pensionistes...) dibuixen un horitzó de reivindicacions i esperances, que té difícil encaix en l'Espanya del Règim del 78.

¹ Aquest document d'anàlisi política és fruit d'un debat intern i d'aportacions diverses, especialment del document "Els reptes per a una Mallorca sobirana i alternativa" elaborat per la Fundació Darder-Mascaró, i fou esmenat a l'Assemblea del Setembre de 2019.

LES ELECCIONS MUNICIPALS

Un any abans de les eleccions municipals del passat maig l'escenari era prou diferent per a MÉS. La bona valoració que la ciutadania tenia d'Antoni Noguera com a batlle, la suma d'independents a la nostra llista electoral i el fet que un terç dels i les votants de Podem valorassin votar-nos, ens feia pensar que, si bé el context no ens era del tot favorable, tampoc havíem d'esperar, a Palma, un retrocés significatiu en nombre de vots.²

Cal recordar que mesures com la prohibició del lloguer turístic, l'inici de la renovació de la flota de l'EMT, l'augment del reciclatge o la recuperació per a la ciutat de l'Antiga Presó, entre d'altres, eren fites ben valorades socialment, assolides per un Ajuntament que portava el segell ecosobiranista.

D'aquesta forma vàrem arribar a les eleccions municipals i autonòmiques amb unes expectatives moderadament optimistes, especialment després d'una campanya electoral on la militància, engrescada, transmetia la il·lusió d'un projecte sòlid.

Malgrat tot, després de tot l'esforç, els resultats no foren els esperats i el partit va assolir uns resultats prou modestos (malgrat que són els segons millors resultats de la història del sobiranisme i l'ecologisme polític a la nostra ciutat): 15.287 suports (10.49%) i tres regidors.

La participació va baixar cinc punts (8.000 vots) al conjunt del municipi i MÉS – ESTIMAM PALMA va perdre 8.544 vots en relació al 2015. Una baixada similar, en termes relatius, a la que va sofrir MÉS PER MALLORCA al conjunt de l'illa (a nivell de Mallorca vàrem perdre 5.55% vots percentuals davant el 5.25% a Palma). El guanyador de les eleccions fou el PSOE de José Hila que, amb 9 regidors, fou la força més votada, a costa de MÉS i de Podem-EUIB (que va perdre la meitat dels suports en relació al 2015). En el seu conjunt, el bloc d'esquerres va perdre un regidor i es va fer amb 69.474 sufragis davant els 64.198 dels conservadors i liberals.

Davant aquests resultats no podem obviar que s'ha produït un gir a la dreta, sobretot entre una part de les classes mitjanes que han recuperat el poder adquisitiu perdut durant la passada crisi i que han tornat al PSOE (o que del PSOE s'han mogut a Ciutadans i PP). Dit d'una altra forma, s'ha produït el cansament d'una part de l'electorat envers les polítiques progressistes que ha afavorit als socialistes com a partit més "centrat" i amb menys contundència ideològica. Algunes polítiques valentes en habitatge (lloguer turístic), Medi Ambient (reciclatge) o la denúncia de la repressió a Catalunya també ens han restat vots entre el sector de votants provinents del PSOE. A més, les polítiques valentes no ens han portat a assolir el vot de Podem, ni a tenir un vot diferencial clau a Palma en relació a Mallorca (3.000 vots de diferència entre Ajuntament i Parlament). Tampoc no podem obviar que una altra part del nostre electorat segurament s'ha desplaçat a l'abstenció o a opcions polítiques minoritàries fruit del desencís amb la nostra gestió política.

A més, els resultats de MÉS – ESTIMAM PALMA s'han d'entendre dins un context estatal de retrocés de l'esquerra alternativa. Tot i les grans excepcions de Cadis, València i Zamora, i els relatius bons resultats de Carmena a Madrid i de Colau a Barcelona, s'ha produït un gir cap a la moderació que ha afectat substancialment als anomenats Ajuntaments del Canvi: Zaragoza en Común ha passat de 9 a 3 regidors; Compostela Aberta ha passat de 10 a 5 regidors i Compromís (al marge de València) ha perdut suports a les grans ciutats: a Alacant (de 3 a 2), Elx (de 4 a 2), Castelló (estancats en 4), Torreveija (de 4 a 3) o Oriola (de 2 a 0).

² Informe GESOP, desembre 2018.

Pel que fa a Catalunya cal esmentar els bons resultats municipals d'Esquerra Republicana de Catalunya a tot el Principat i l'augment de vots i escons (de 5 a 10 regidors) a Barcelona que convertiren Ernest Maragall en el candidat més votat. Una altra cosa ha estat el resultat dels pactes postelectorals que cal també analitzar, així com repensar els nostres referents als Països Catalans i a tot l'Estat Espanyol.

Malgrat tot, hem d'estar moderadament contents: s'ha pogut tornar a construir una majoria de centreesquerra (aquest pic amb un PSOE moderat i espanyolista com a element central) on els acords de govern tenen una forma empremta ecosobiranista i assolim regidories de govern amb molt de pes. Els/les tres regidors/es gestionaran quatre àrees de govern: Model de Ciutat, Habitatge Digne i Sostenibilitat (Neus Truyol); Cultura i Benestar Social (Antoni Noguera) i la regidoria d'Educació i Política Lingüística (Llorenç Carrió).

VALORACIONS POST-ELECTORALS

Passades les eleccions hem de fer una valoració. Les causes d'aquests resultats electorals insatisfactoris són múltiples. Sense ànim de ser exhaustius, alguns dels motius que ens han pogut portar a perdre suports han estat: 1) la falta d'estructura de partit quan governam, 2) la manca d'implantació als barris, 3) el desconeixement que la ciutadania té del que realment és MÉS, 4) una campanya electoral no del tot encertada -on el relat no sempre s'adaptava al votant potencial, ni s'han marcat suficientment les diferències amb el discurs de les altres forces d'esquerres -, 5) una comunicació interna/externa a vegades deficient, 6) les polèmiques que han esquitxat MÉS PER MALLORCA aquests quatre anys (cas contractes, viatge a Puntacana, divisió PSM – IV, relació amb els moviments socials, carretera Lluçmajor – Campos...), 7) la incapacitat de resoldre certs problemes vinculats al dia a dia de l'Ajuntament (neteja, infraestructures...), 8) un model de ciutat a 15 anys vista que no ha acabat de convèncer l'electorat, amb pocs projectes realitzats a curt termini i moltes promeses de futur, 9) un relat que es centrava en la necessitat de revalidar la majoria d'esquerres (al marge de la correlació de forces interna dins el pacte), i 10) a nivell illenc, una falta de relat de país i de societat, que s'ha substituït per una suma de propostes i d'accions sense coherència comunicativa.

Però no podem obviar que un element determinant dels nostres resultats ha estat l'onada antiVOX i proPSOE que va inundar la societat illenca els mesos previs a les eleccions, situant als socialistes a la centralitat del debat. S'ha generat així un cicle electoral ascendent per al partit de Pedro Sánchez en detriment de l'esquerra sobiranista i alternativa, que es va iniciar a les eleccions generals (on MÉS, a Palma, només es va fer amb el 3.2% dels vots). En aquest context tan complicat, a més, l'espai ecosobiranista de Palma es va dividir, apareixent nous actors, com La Crida per Palma i el PACMA. Aquesta fragmentació ha afectat substancialment els resultats. Si s'hagués anat conjuntament (i els vots s'haguessin sumat aritmèticament) seríem la tercera força de la ciutat en nombre de regidors i regidores.

No hem connectat amb les pulsions de la majoria de l'electorat. Si analitzam les motivacions dels votants, diversos estudis apunten que allò que va decidir fonamentalment el vot progressista a les passades eleccions va ser la por a un govern de la dreta ("el trifatxito"). Segons les estimacions, quan va començar la campanya electoral autonòmica la gran majoria de votants ja tenia decidit el seu vot i entorn al 65% de l'electorat d'esquerres s'intentava respondre a si mateix la pregunta: "A qui és més útil votar per a que Vox no entri a governar?". La resposta no va ser MÉS, va ser Pedro Sánchez. En paral·lel

a tot això, el procés independentista català va condicionar part del vot. Un 13.5% dels electors va decidir no donar suport a opcions proreferèndum. Nosaltres, un altre cop, en sortíem damnificats.³

Finalment, no podem obviar els problemes estructurals que té MÉS – ESTIMAM PALMA per ampliar el seu projecte. Poc parlem de les característiques del/la nostre/a votant, que és hipercrític/a amb la gestió. Governar amb el PSOE suposa conviure amb les seves contradiccions i que s'apropiïn dels nostres èxits. El resultat de tot plegat és que dins l'entorn ecosobiranista hi ha una tendència a caure en el desencís, alhora que també una certa facilitat (almanco d'una part del nostre electorat) de votar opcions més moderades i espanyolistes com a forma de "castigar-nos". Només així podem entendre com votants independentistes o d'esquerra alternativa hagin apostat pel PSOE i Podem en detriment de MÉS a les autonòmiques i generals, respectivament. Així mateix, existeix una contradicció evident entre el nostre discurs com a partit sobiranista, que aspira a la majoria social per transformar i fer país, i la visió de molts/es dels/les nostres militants/votants, que tenen vocació de partit minoritari. Consideren que som un partit que té com a funció fer polítiques només en temes concrets (Medi Ambient, Cultura, Llengua, Educació, Serveis Socials). D'aquesta forma, quan agafam responsabilitats encapçalant institucions o tractam temes que surten de la nostra/seva zona de confort no es valoren les polítiques, ja que provoquen unes contradiccions ideològiques que els/les militants/votants consideren inassumibles. Hem de fer una tasca pedagògica per revertir aquestes inèrcies. En aquest sentit, hem de treballar a poc a poc per instal·lar una mentalitat guanyadora entre els/les nostres companys/es.

A més a més, segons els ja dits estudis demoscòpics, la societat palmesana és un espai difícil on fer créixer el projecte ecosobiranista. Mallorca és, a nivell estatal, on hi ha menys gent interessada en la política (3.5%), on més gent desconfia de la democràcia com a sistema de govern (17.4%) i on, en termes relatius, hi ha menys persones inscrites a entitats culturals (20.8% Esp. vs. 11.9% a IB), ecologistes (4.5% Esp. vs. 2.4% a IB), i feministes (3.5% Esp. vs. 0.1% a IB). A més, el teixit associatiu palmesà –el nostre principal aliat- és manifestament feble per influir en la majoria dels/les votants. Per últim, només el 20% de la població de la ciutat se sent més mallorquina que espanyola. En conseqüència, la majoria dels/les votants s'informen a través de mitjans de comunicació que es mouen únicament dins el marc mental estatal i, en el millor dels casos, tenen una visió profundament provinciana de les nostres illes.

En aquest context, MÉS – ESTIMAM PALMA té davant seu reptes prou importants: saber gestionar les expectatives generades pels/les nostres votants, crear una estructura de partit forta i diferenciada de les dinàmiques de l'Ajuntament, millorar la transparència i la comunicació interna/externa (especialment en relació als argumentaris que s'han de fer arribar a la militància), implantar-se als barris i impulsar el treball sectorial, posar en marxa un pla de formació, millorar el cens de militants, treballar per enfortir els lligams amb els/les nostres companys/es al Consell i al Govern, establir un diàleg estable amb el teixit associatiu de la ciutat, començar a plantejar els relleus orgànics, treballar la gestió de la pluralitat, crear un relat senzill, clar i entenedor, alhora que valent i transformador, que connecti amb la majoria social, identificar-se clarament amb els temes que afecten al dia a dia del/la votant progressista, enfortir els eixos definitoris del projecte (ecologisme, sobiranisme, feminisme, progressisme) marcant perfil propi, i sobretot, desmitificar els clixés existents sobre el nostre projecte i donar-nos a conèixer entre aquells/es que encara no saben de nosaltres.

Però també se'ns presenten oportunitats que hem de saber aprofitar. En primer lloc, durant el procés electoral es va generar un gran equip de feina que hem de saber catalitzar i potenciar durant els propers quatre anys. En segon lloc, tenim una base electoral que, si bé no és tan gran com ens agradaria, és prou sòlida. En tercer lloc, som una opció imprescindible per aquest govern municipal, les nostres propostes

³ Informe CIS 3248.

han marcat el pacte de govern, i aquests quatre anys el segell de MÉS – ESTIMAM PALMA es veurà reflectit en els grans projectes del tripartit a Cort. En quart lloc, som un partit amb vocació d'entesa amb els moviments socials. Per a nosaltres es prioritari treballar amb ells per fer de Palma una ciutat millor, i amb alguns sectors (com els que donaren suport al manifest #JoAmbNoguera), tenim fortes complicitats que hem de saber explotar. Per acabar, hem de tenir present com l'escenari electoral pot canviar els propers anys, obrint-se noves oportunitats per al projecte ecosobiranista. La nostra obligació, doncs, es prestar-hi atenció i saber llegir el context polític per donar resposta als anhels de la ciutadania.

DAVANT AQUEST NOU ESCENARI, ARA FA FALTA MÉS

Podem dir que els fonaments són prou sòlids per reforçar i ampliar un projecte polític valent a la nostra ciutat, ara més necessari que mai per garantir l'aplicació de polítiques valentes a Cort i aturar l'ascens de la dreta extrema. En aquest sentit, allò que cal a la nostra ciutat és una síntesi de la pluralitat de les idees que han acompanyat els grups i persones que han protagonitzat les lluites socials i polítiques des de la II República i l'antifranquisme. Una síntesi que passa per les aportacions de nacionalistes progressistes, ecologistes, sobiranistes, feministes, comunistes, animalistes, anarquistes, que, tanmateix, per separat, no poden conformar un projecte revolucionari, capaç d'abastar la complexitat del capitalisme patriarcal en la seva particular versió illenca i espanyola.

Es tractaria, doncs, de construir col·lectivament un nou «isme» aglutinador i respectuós amb tota aquesta diversitat, una mena d'identitat transformadora comuna lligada al projecte de societat que pretenem construir en l'àmbit local, però en connexió amb el que passa al món. Un projecte que sigui capaç de guanyar les eleccions del 2023.

D'aquesta forma, hem d'apostar per un *MUNICIPALISME* capaç d'aglutinar els valors de tots els «ismes» esmentats, sota el denominador comú de què una altra Palma és possible i necessària a partir de les necessitats i reptes que té la gent que hi viu. Per això, MÉS – ESTIMAM PALMA ha de ser un espai:

- **AGLUTINADOR >>** A les eleccions municipals del 2019 vàrem presentar-nos sota el nom de MÉS – ESTIMAM PALMA. Aquesta unió de MÉS per Palma, Esquerra Republicana, el Partit Socialista de Lliure Federació i independents, amb el suport extern d'Alternativa Republicana, ha de ser el germen d'una unitat de tota la gent que, deslliurada de qualsevol dependència estatal, vulgui impulsar una opció municipalista 100% local, d'esquerres i transformadora, al servei dels interessos de les classes populars d'aquesta ciutat. Hem de treballar per reforçar aquest espai com a plataforma política, superant les possibles divisions internes i aprenent a gestionar la pluralitat de l'organització.
- **TRANSFORMADOR >>** A partir de tots els nostres “ismes” hem de dibuixar un model de ciutat que capgiri Palma 180 graus. Hem de construir el pensament vigent, “el sentit comú imperant”. Hem d'actuar localment, però pensant globalment, sense tenir por a parlar de temes supralocals sempre que sigui en defensa de la justícia social i la llibertat. Hem tenir les nostres prioritats polítiques clares, i establir un full de ruta a seguir els propers anys que ens dugui a assolir tots els objectius que fitam. Hem de defensar una Palma a favor del transport públic, dels i les vianants i de les bicicletes versus el vehicle privat; hem de ser una administració a favor d'una cultura per a tothom que ens ha de fer lliures; hem de ser un Ajuntament al costat de les persones més febles (desnonats/des, refugiats/des, catalanoparlants, persones amb menys recursos...) i les llibertats civils (lluites feministes i LGTBIQ, drets lingüístics, prou referendum), malgrat les limitacions de pressupost i competències que pugui tenir Cort; hem de ser una administració que dibuixi un urbanisme al servei de l'interès general i contra l'especulació; que

lluiti en el dia a dia contra el canvi climàtic; i que sigui una administració oberta i participativa, on la ciutadania sigui partícip del govern local.

- DE PAÍS, SOBIRANISTA (UN PRODUCTE KM 0) >> Hem d'estimar Palma. Una Palma construïda des de les seves arrels, que defensa la seva identitat pròpia a partir de la defensa de la nostra llengua, la nostra cultura i els nostres símbols. Joan Fuster deia que: "La llengua no ens la regalarà ningú. L'hem de guanyar dia a dia". La nostra ciutat també l'hem de guanyar dia a dia. Una ciutat que també defensa la identitat dels seus barris i pobles i l'arrelament de la seva ciutadania. Aquesta ha de ser la nostra forma de ser sobiranistes, i ho hem de potenciar molt. Hem de reivindicar-nos com una opció 100% independent de vincles estatals i que, per tant, només es deu a la ciutadana de Palma. Hem d'esdevenir un moviment cívic conegut al territori. Hem de construir complicitats, xarxes socials i impulsar el teixit associatiu. "Hem de fer barri/poble", donant a conèixer la història dels nostres carrers, les tradicions de la seva gent, fomentant la llengua i cultura pròpia de la ciutat com a eina de cohesió social. Hem d'impulsar, amb mitjans humans i materials des de l'administració, la defensa del territori dels pobles i la zona rural de Palma per tal que siguin valorats com un bé econòmic, de gaudi i de salut per a tothom, així com per aturar els intents i accions d'acabar amb el medi ambient periurbà de Palma. Palma ha de ser una ciutat diversa i oberta al món, però només ho serà si la seva gent viu arrelada al seu entorn més proper. "Fer barri/fer poble" no només és una prioritat política, sinó també una necessitat social. Davant un Estat on els retrocessos socials són una constant i l'extrema dreta campa a plaer, els vincles comunitaris són l'última barrera davant la xenofòbia, el racisme i el conflicte social.

EIXOS DE TREBALL

El model de societat que impera no ens agrada per la seva manca de justícia social, per l'espoliació de la terra i el medi ambient que patim i per l'espoli dels drets nacionals del nostre poble. Però si allò que volem és canviar l'actual model no n'hi ha prou de tenir clar allò que no ens agrada, saber que no és un sistema que pugui satisfer les necessitats de la ciutadania. Tampoc n'hi ha prou de tenir clar i definit el projecte de País que volem per a una etapa postcapitalista. Cal una estratègia i una tàctica de com conquerir aquest canvi. Cal un full de ruta de com transitar aquest camí. I en aquest sentit, per dur endavant les transicions que aquest País necessita, cal una formació política amb vocació de construcció d'una majoria social que es reclami sobiranista, republicana, ecosocialista i feminista. Per això, sense ànims de ser exhaustius, al llarg dels propers quatre anys hem de reforçar els següents eixos de treball:

1. Hem de reforçar el partit: Repensar l'organització, amb més estructura, més responsabilitat dels representants de cada nivell d'organització i més presència territorial. Millorar les pautes de treball, els rols directius, establir reunions periòdiques amb entitats i organitzacions polítiques germanes, impulsar agrupacions als barris i grups de treball, realitzar una formació continuada, elaborant material didàctic, reforçant el grup de comunicació i la gestió horitzontal del projecte. En aquest sentit, els i les càrrecs s'han d'implicar en el dia a dia de l'organització. També hem de col·laborar en repensar l'organització a nivell de Mallorca. Hem de parlar de quin país volem, i de com el volem assolir.
2. Hem de tenir un Pla de Feina: Els propers mesos hem de construir de forma col·lectiva un pla de feina on s'identifiquin objectius clars i mesurables, línies de treball i responsabilitats. Hem

d'aconseguir generar aquest ambient engrescador que assolírem les setmanes prèvies a les eleccions municipals, reenganxar gent que potser hem perdut pel camí i cercar-ne de nova. Així mateix, hem de treballar complicitats amb espais comuns (animalistes, anticapitalistes, independentistes...). A més, hem de replantejar les nostres accions als barris, intentant arrelar més al territori. Hem de valorar crear agrupacions de barri/poble i espais de treball sectorial, alhora que hem d'avaluar com comunicam i intentar millorar-ho. A més, hem de seguir treballant amb els partits del canvi, a partir de la premissa de "pensar localment i actuar globalment".

3. Hem de cercar formes de marcar perfil propi: Reforçar les polítiques lingüístiques i culturals, les mediambientals, les feministes, les socials i les animalistes. Hem de tenir clar que alguns/es sòcies/s de govern copien les nostres propostes, i que el que ens podria diferenciar, el sobiranisme, potser no ens permet créixer tant a Palma com ens agradaria. Hem de treballar des del mallorquinisme integrador que ens caracteritza (que es podria sintetitzar en "fer barri") fent feina des de les institucions; hem de seguir fent feina com a partit amb el teixit associatiu (cosa que ningú més fa) i hem de tenir clares les nostres línies vermelles amb el PSOE i Podem (especialment amb els temes que incumbeixen el govern de Madrid, com la depuradora, l'Aeroport de Palma, o la Llei Montoro). Així mateix, hem d'aconseguir parlar d'allò que importa a la majoria de la població de Palma des d'una òptica ecosobiranista.
4. Hem de fer un relat engrescador, valent, senzill i entenedor: Hem de millorar la comunicació, no anunciar massa actuacions de cop i defugir del discurs restrictiu (prohibició). Hem de fomentar el tu a tu i la relació directa amb la ciutadania, explicant el perquè de les coses. Hem de construir un relat del que volem fer, perquè ho volem fer i com. I aquest ha d'anar connectat als anhels dels/les nostres votants. Hem de deconstruir la idea trampa que "allò únicament important és que no governi la dreta". I si bé per a nosaltres és clau, també ho és que es duguin a terme polítiques progressistes, feministes, verdes i sobiranistes quan es formen governs de centreesquerra. Així mateix, hem d'intentar restablir ponts amb col·lectius i espais que ara ens són distants (p. e., el món educatiu).
5. Hem de realitzar una gestió eficient, amb vocació de transformació i amb un fort segell ecosobiranista: Els/les càrrecs públics/ques han de dedicar menys esforços a la gestió i més al partit. Els/les càrrecs més de gestió (directors/es generals, gerents) s'han d'implicar en la vida de partit, hem de fer un esforç per millorar la proximitat cap als moviments socials de les nostres regidories i reforçar, en la mesura del possible, la xarxa associativa. Finalment, hem de tenir una cosa clara: no només la gestió fa vots.